

Raz.: 2. A

Ime in priimek:

MITJA SEVERKAR

Točk:

23,5

%

87

Ocena:

9

DATUM:

ZAČETEK PISANJA: 8.53KONEC PISANJA: 8.35IZPOLNITVENE
VEDNOSTI

PISNI PREIZKUS ZNANJA

Pomnjenje, dinamika osebnosti in
socialna psihologija

KRITERIJ:

13t-16,5t = zd (2)

17t-20,5t = db (3)

21t-24t = pdb (4)

24,5t-27t = odl (5)

Čas za reševanje: 40 min. Pazljivo preberite vsa navodila. Če kaj ni jasno, vprašajte.

Spodnje naloge rešite tako, da na črto zapišete odgovor oz. obkrožite črko pred

pravilnim odgovorom. Vsaka naloga je vredna 1 točko, razen, če je označeno drugače. Naloge zaprtega tipa, pri katerih bo izbranih več odgovorov, nejasni popravki in nečitljivi zapisi bodo ocenjeni z 0 točkami.

1) Katera vrsta spomina omogoča povezovanje čutnih vtisov v celote zaznav (npr. glasove v besede)? Ehoični V tem primeru, ja...

2) Ko dijakinja med pisanjem testa iz psihologije razmišlja o odgovorih na zastavljena vprašanja, uporablja

- ☐ A trenutni in kratkotrajni spomin.
☐ B kratkotrajni in delovni spomin.
☒ C trenutni in dolgotrajni spomin.
☒ D dolgotrajni in kratkotrajni spomin.

3) Nik se je po srednji šoli spomnil letnice francoske buržoazne revolucije, ker si je pri učenju letnic v šoli pomagal s spominskimi tehnikami. Z organiziranjem se je informacija shranila v dolgotrajni spomin.

4) Mož že več let vara svojo ženo. Videti je, da to vedo že vsi razen nje. Kateri **obrambni mehanizem** uporablja žena, ki noče verjeti očitnim znakom moške nevestobe?

Zasteptenost. Zanikanje.

5) Klara je raje, kot da bi šla k pouku, postopala po mestu, se veliko zabavala s prijatelji ali pa poležavala doma na kavču. Klarino **vedenje** lahko označimo kot

- ☒ A asocialno.
☐ B antisocialno.
☐ C egoizem.
☒ D agresivno.

6) Starši mladostnici prepovedo, da se videva z ljubljenim fantom, češ da zanjo ni primeren. Kako imenujemo **doživljanje mladostnice** v takem položaju?

- ☒ A Frustracija.
☐ B Konflikt.
☐ C Kriza identitete.
☒ D Eustres.

7) Starša 13-letne Nine se ločujeta. Na sodišču se bo morala odločiti, ali bi raje živela pri mami ali pri očetu. Nina se z mamo zelo dobro razume, vendar ji ni všeč njen novi prijatelj. V katerem **konfliktnem stanju** se je znašla Nina?

- ☒ A Nina ni v konfliktu.
☐ B Nina je v konfliktu plus / plus.
☐ C Nina je v konfliktu minus / minus.
☒ D Nina je v konfliktu plus / minus.

SOCIALNA, ~~FRUSTRACIJSKA~~, SUBJEKTIVNA, OBJEKTIVNA
8) Dogovorjeni smo za zmenek v mestu, a se je pokvaril avtobus, peš pa je predaleč. Katera vrsta **ovire** v frustracijski situaciji je opisana?

Objektivna, razen če se ji ne da hoditi, potem pa je subjektivna.

9) Jon se rad zabava, uživa ob dobri hrani, z užitkom popije dobro vino, rad dolgo spi, gre s prijatelji na kakšno zabavo, kjer se poveselejo z dekleti, in še kaj podobnega. Katera skupina **vrednot** prevladuje pri Jonu?

Hedonske vrednote.

10) Mladostnik se je razšel z dekletom in se je zaradi tega napil. Kateri način **nekonstruktivnega spoprijemanja** z duševno obremenitvijo je razpoznaven iz mladostnikovega vedenja?

Zanikanje.

11) Starši so Juretu že kot osnovnošolcu tedensko dajali primerno žepnino, da je lahko sam razpolagal z njo. Katera **psihološka funkcija družine** je ponazorjena v primeru?

- ☐ A Varnost.
☒ B Samostojnost.
☐ C Samozavest.
☐ D Ljubezen, sprejetost in bližina.

KOGNITIVNA, ČUSTVENA, DINAMIČNA
12) Katero **komponento stališč** ponazarja namera posameznika, da se udeleži referendumu?

Dinamična.

11

13) Aserktivnemu in altruističnemu vedenju je skupno

- A postavljanje drugih na prvo mesto.
- B poniževanje sebe.
- C to, da gre za prosocialno vedenje.
- D upoštevanje interesov drugih.

14) Kateri komponenti stališč sta razvidni iz izjave dijaka: »Uživam pri pouku psihologije, zavedam se tudi, da psihologija pomaga človeku, da bolje razume sebe in druge.«?

- A Kognitivna in dinamična.
- B Čustvena in dinamična.
- C Kognitivna in vrednostna.
- D Čustvena in kognitivna.

15) Tine, ki ni bil sprejet na zelo željeno delovno mesto, je to drugim razlagal takole: »Saj tako ali tako ne bi želel biti zaposlen v oddelku, kjer je na vodilnem položaju ženska, ki je povrh še temnopolta.« Za kateri vrsti predsodka gre v tem primeru? Spolni in rasni. (1t)

Kateri obrambni mehanizem prepoznamo pri Tinetu? Prebožitev, krivde na druge (1t)

16) Ko Matej opisuje Nemce kot redoljubne, Špance kot glasne, ženske kot bolj čustvene, govorimo o

- A prvem vtisu.
- B predsodkih.
- C napaki simpatije/antipatije.
- D stereotipih.

17) Pojasni pojem osebnostne čvrstosti in s primerom (npr. izguba službe) ponazori vedenje neke osebe tako, da bodo razvidne vse tri značilnosti osebnostne čvrstosti te osebe. (4t)

Osebnostna čvrstost je proces, katerega je značilno to, da ne pustimo, da nas padeji psihološko uničijo. Primer Marko, ki je izgubil službo, je nedavno izgubil službo. To je posledica zunanjega nadzora, saj ni imel besede pri tem, ali lahko izgubi službo ali ne. A nič zato, Marko je dolgo časa varčeval in je pripravljen na najhujše (angažiranost). Poleg tega si je dolgo želel novih izzivov, ki jih bo tudi dobil z novo službo (izzvanost). Za povrh se mu končno

18) Izberi si (vsaj) eno od tematik, predstavljenih v govornih nastopih. Uporabi izbrano tematiko za analizo primera mladostnice Ive, ki išče pomoč pri svetovalni delavki zaradi neke težave (npr. partnerske težave, nerazumevanje staršev, medvrstniško nasilje, obremenjenost v šoli, konflikt s prijateljico, težave pri odločanju ...).

Opiši težavo, s katero prihaja Iva v tvojem primeru. Ponazori tudi, kako vpliva na njeno počutje in vedenje (2t):

Iva je dobila novega temnopoltega sošolca. Živi v zelo konservativni družini, v kateri so starši in soradniki pogosto polni predsodkov in stereotipov. Zaradi tega se ne more radežati, ko vidi sošolca in ga nemudoma ušali z rasističnimi izjavami. Zaradi tega se počuti

S katero/-imi tematiko/-ami povezuješ primer: Stereotipi in predsodki, družina, konflikti

Ivino situacijo razloži s pomočjo teorije, ki smo jo spoznali v šoli oz. si jo prebral/-a v učbeniku. Pri tem uporabljaj strokovne izraze in jasno izpostavi, kako teorija pojasnjuje (in po možnosti rešuje) Ivino težavo. Poskrbi, da bo povezava med teorijo in Ivinim primerom jasno vidna, razumljiva in smiselna. (4t)

Iva je šla k svetovalni delavki. Po opisu situacije je takoj ugotovila, da gre za rasno težavo. Najbolj pogosto uporablja rasne in etnične predsodke, redkeje tudi stereotipe. Predsodki se od stereotipov razlikujejo v diskriminaciji ter so bolj obstojni, kar pomeni, da jih bo svetovalna delavka težje odpravila. Svetovalna delavka je prav tako prepoznala, da je zatajila vzgojna vloga družine, saj je Iva to vedenje največjeje prevzela od soradnikov in družinskih članov. Ker je Iva belopolta pripadnica bele rase, je to tipični primer rasizma bela → črna rasa. Poleg tega je Iva v konfliktu, saj bi se rada znebila tega vedenja, a ji je na poti subjektivna, notranja in psihološka prepreka, ki ji onemogoča odnehanje

LIJA SEVERKA

* zdi, da ima ^(notranji) nadzor, saj lahko mnogo bolj prosto odloča o svojih odločitvah, medtem ko mu prejšnja služba tega ni omogočala. ~~S tem bo dobil~~ S to osebnostno čvrstostjo bo mnogo lažje dobil novo službo. ✓

** hkrati pa je pripravljen na pridobitev nove službe, pripravljen je iskati in zapraviti čas na iskanju nove službe. ✓

*** neverjetno slabo, saj ve, da to ni prav, a si ne more pomagati. ~~To hkrati~~ Vedenje se ji je popolnoma spremenilo. Sošolci so jo opisali kot zelo prijazno, smešno, dokler ni prišel temnopolti sošolec, nakar se je začela obnašati nesramno. ✓

4* v tej situaciji. ✓ Svetovalna delavka je rekla, da že dolgo ni videla takšnega težkega primera, a je ponudila rešitev večtedenskih srečanj z njo, kjer bi jo poskušala odvrniti tega. ** Verjetno bi v tem primeru delovalo tudi instrumentalno pogojevanje, ~~ki~~ kjer bi bila nagrajena za ne-rasizem ali pa celo prisilno sedenje v Isolskih klopih s sošolcem. ✓